

Fegl d'infurmaziun per l'engaschament da personas decisivas en las vischnancas

En il rom dal program chantunal d'integraziun PCI han personas decisivas ina rolla impurtanta en connex cun la realisaziun da mesiras per la promoziun specifica da l'integraziun. Sut quest aspect sustegna il chantun Grischun – cun differentas prestaziuns da sustegn – las vischnancas en il rom da la constituziun e da la tgira d'ina rait da personas decisivas.

Tge èn personas decisivas?

Personas decisivas fan punts tranter las autoritads, las instituziuns, la societad indigena e las personas che vivan qua, ma che derivan da culturas estras. Ellas accumpognan las personas immigradas sin lur via en ina nova vita, intermedieschan tranter las culturas e gidan a chapir quai ch'è nunenconuschent. Uschia avran ellas novas pussaivladads d'agir ed accelereschan il process d'integraziun da las personas pertutgadas.

Incumbensas da las personas decisivas

L'engaschament da personas decisivas ha in effect complementar envers las prestaziuns da las structuradas regularas. Champs d'incumbensas pussaivels èn:

▪ **Accompagnament da migrantas e migrants**

Las personas decisivas gidan a contactar las autoritads, ad emplenir formulars ed a declerar brevs d'infurmaziun, per exempel brevs d'autoritads e brevs als geniturs. Ellas accumpognan las personas novarrivadas en lur emprims contacts cun ils posts uffizials, sco servetschs d'abitantas e d'abitants, cussegliaziun per mammas e per babs, centers dal di per uffants, posta u manaschis da transport publics.

▪ **Intermediaziun d'infurmaziuns**

Las personas decisivas infurmeschan – tut tenor il basegn – las personas immigradas davart la vita e la lavur en Svizra, davart ils puncts cuminaivels resp. las differenzas tranter las culturas sco er davart l'impurtanza da l'integraziun linguistica e sociala. Ellas renvieschan a purschidas, sco per exempel posts specialisads d'integraziun, curs da lingua, gruppas da gieu, uniuns u lieus d'inscunter e rendan attent ad occurrenz, sco martgà communal, festa dal 1. d'avust sco er a tradiziuns ed isanzas da la societad indigena.

▪ **Participaziun activa ad occurrenz**

Las personas decisivas decleran a las migrantas ed als migrants il niz e l'impurtanza da la participaziun ad occurrenz impurtantas, sco occurrenz per personas novdomiciliadas, sairadas da geniturs, occurrenz d'infurmaziun e.u.v. ed als motiveschan da frequentar talas. L'invitaziun uffiziala da vart da las personas decisivas a las festivitads ed a las occurrenz communalas promova la motivaziun da sa participar da la populaziun immigrada.

▪ **Integraziun en connex cun la planisaziun e cun la realisaziun da projects d'integraziun**

La consultaziun da personas decisivas per sviluppar purschidas e mesiras d'integraziun promova ina concepziun orientada a las gruppas en mira correspondentas e rinforza la lavur d'integraziun da la vischnanca.

Cumparegliaziun cun las translaturas ed ils translatur interculturals

Per engaschaments e per incumbensas che cuntengnan temas complexs, pretensius e plain conflicts u fitg persunals ston ils posts responsabels consultar translaturas e translatur u intermediaturas ed intermediatur interculturals professionals.

Cumpetenzas centralas da las personas decisivas

- La voluntad d'ademplier la funcziun da far punts e d'intermediar
- Enconuscher las structur regularas, las autoritads e las disas en Svizra sco er en ils pajais da derivanza da las gruppas linguisticas e/u migrantas
- Bunas cumpetenzas da la lingua locala
- La prontezza d'observar la rolla sco persuna da contact e da sustegnair las migrantas ed ils migrants sco er ils posts communal en connex cun problems linguistic u culturals
- Il plaschair da barattar e da dar vinavant infurmaziuns, p.ex. davart purschidas d'integraziun, curs da lingua, promoziun tempriva, uniuns e.u.v.
- Buna colliaziun en ina rait entaifer la populaziun estra ed indigena
- Auta cumpetenza sociala

Rolla da las vischnancas

Vischnancas cun passa 500 abitantas ed abitants èn responsablas per la constituziun d'ina rait da personas decisivas. Per quest intent dovri ina persuna da coordinaziun e da contact che:

- identifitgescha e tschertga activamain personas decisivas en la vischnanca
- tgira in contact regular cun las personas decisivas
- elavura – ensemen cun la vischnanca sco er cun las personas decisivas – las cundiziuns generalas per l'engaschament da personas decisivas (cundiziuns d'engaschament, indemnizaziun, reglamentaziun da las spesas, convegno d'engaschament) e che s'orientescha per quest intent als standards da Benevol, vesair www.benevol.ch
- infurmescha ils uffizis en la vischnanca davart la rait da personas decisivas e davart las cundiziuns generalas per l'engaschament da personas decisivas
- organisescha annualmain ina scuntrada da tut las personas decisivas cun l'intent da barattar experientschas sco er in'occorrenza communal da furmaziun supplementara cun l'intent d'intermediar a las personas decisivas las enconuschientschas davart il funcziunament da la communitad e davart ils pli different secturs e las structur regularas relevantas, per exempel tras ina visita dal servetschs d'abitantas e d'abitants, tras discurs cun las personas da cader politicas resp. cun las personas ch'èn responsablas per in sector.

→ Ins po er chattar soluziuns regionalas.

Indemnisaziun da las persunas decisivas

Tut tenor las pussaivladads da la vischnanca resp. da las persunas decisivas pon vegnir applitgadas differentas variantas.

Varianta 1: Lavur voluntara

Las persunas decisivas lavuran voluntarain e gratuitamain per lur engaschament. Las vischnancas s'orienteschan qua als standards da Benevol per la lavur voluntara. Quels prevesan tranter auter ina limitaziun da la lavur voluntara a maximalmain 6 uras per emna sco er ina reglamentaziun da las spesas.

Varianta 2: Pauschalas d'engaschament

Las persunas decisivas survegnan ina pauschala d'engaschament sco er ina indemnisaziun da las spesas.

Sustegn tras il post spezialisà per l'integraziun

Il post spezialisà per l'integraziun organischescha e realisescha regularmain occurrenzas d'infurmaziun chantunalas per las persunas decisivas. A las vischnancas interessadas porscha el las suandantas prestaziuns da sustegn:

- cussegliaziun ed accumpagnament per constituir ina rait communal resp. regionala da persunas decisivas sco er per francar quella en la vischnanca
- cussegliaziun ed accumpagnament per planisar purschidas communalas da furmaziun supplementara per persunas decisivas
- in sustegn finanziel unic per constituir ina rait da persunas decisivas – sustegnidas vegnan er soluziuns regionalas
 - max. 4500 francs per vischnancas cun ina populaziun estra permanenta < 5000 persunas
 - max. 3500 francs per vischnancas cun ina populaziun estra permanenta tranter 1001 e 5000 persunas
 - max. 2500 francs per vischnancas cun ina populaziun estra permanenta tranter 501 e 1000 persunas
 - max. 1500 francs per vischnancas cun ina populaziun estra permanenta tranter 201 e 500 persunas
 - l'autozuffit da la contribuziun da sustegn vegn fixada en proporziun cun ils custs totals budgetads per la lavur da constituziun entaifer l'emprim onn ed importa maximalmain 60 % da las expensas totalas.
 - i n'exista nagin dretg da survegnir in sustegn finanziel dal chantun (art. 27 al. 1 OtLItLEA).

Dumonda e contact

Las vischnancas che han interess da survegnir in sustegn finanziel vegnan supplitgadas da far ina dumonda en scrit inditgond las activitads planisadas ed ils custs.

Las vischnancas che survegnan contribuziuns èn obligadas da consegnar al post spezialisà per l'integraziun – suenter avair terminà las lavurs da constituziun che ston succeder entaifer in onn – in resun davart las activitads realisadas e davart ils custs effectivs.

Per far la dumonda e per dar il resun ston vegnir duvrads ils models „Formular da dumonda per installar ina rait da persunas decisivas“ e „Resun davart la constituziun d'ina rait da persunas decisivas“, che pon vegnir chargiads giu da www.integration.gr.

Las dumondas ston vegnir drizzadas a la suandanta adressa:

Uffizi da migraziun e da dretg civil dal Grischun
Post spezialisà per l'integraziun
"Sustegn a vischnancas"
Engadinstrasse 24
7001 Cuir

Per dumondas e per cussegliaziun As stat a disposiziun dunna Christina Meier, responsabla
per il project Promoziun da l'integraziun, tel. 081 257 26 03, e-mail:
christina.meier@afm.gr.ch.